

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci navrhovatele: **J. J.**, proti odpůrcům: **1) Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97, Liberec, **2) Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti vznesené navrhovatelem ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci pod sp. zn. 59 A 48/2022,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci Mgr. Lucie Trejbalová **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 A 48/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel podal dne 1. 9. 2022 návrh na obnovu řízení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci, v níž současně vznesl námitku podjatosti proti soudkyni Mgr. Lucii Trejbalové rozhodující ve věci. Námitku podjatosti odůvodnil tím, že od ní obdržel již několik překvapivých rozhodnutí, proti kterým se ohradil, čímž nastala situace střetu mezi navrhovatelem a soudcem, kdy „tento vzájemný odpor je již nepřekonatelným stavem, kdy soudce již nemůže soudit jako nepodjatý“. Tvrdí, že v takové situaci může uvedená soudkyně chybět motivace přiznat vlastní chybu, čímž vznikne překážka spočívající v nemožnosti „férového“ posouzení, zda obnovu řízení povolit, či nikoliv. Namítá, že nelze vyloučit, že uvedená soudkyně obnovu řízení nepovolí z obavy, aby se nepřišlo na to, že dlouhodobě dělá chyby.

[2] Soudkyně Mgr. Lucie Trejbalová se k námitce vyjádřila s tím, že se necítí být podjatá, neboť nemá žádný vztah k navrhovateli, ani účastníkům řízení, potažmo k osobám za ně jednajícím. Nemá za to, že by postup v soudním řízení vedeném pod sp. zn. 59 A 48/2022 ani postupy soudu vůči navrhovateli v předchozích soudních řízeních mohly být důvodem pro její vyloučení z projednání návrhu na obnovu řízení.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních

premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[7] Soudce lze tedy z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16). Zákon v § 8 výslovně stanoví, že takovým důvodem nemůže být okolnost, která spočívá v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[8] Z obsahu námítky je zjevné, že navrhovatel spatřuje důvod podjatosti soudkyně výhradně v její dřívější rozhodovací činnosti, což však důvodem podjatosti soudkyně samo o sobě být nemůže (viz výše citovaný § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.; srov. též např. usnesení ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003-47, č. 283/2004 Sb. NSS). Soudkyně může být vyloučena z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlnosti či nesprávnosti vedení řízení. Zpochybňovat postup soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námítka podjatosti.

[9] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné jiné důvody, které by podjatosti soudkyně nasvědčovaly, rozhodl, že soudkyně Mgr. Lucie Trejbalová

pokračování

není vyloučena projednání a rozhodnutí věci vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. 59 A 48/2022.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2022

David Hipšr
předseda senátu